



KOMISJA EUROPEJSKA

*Bruksela, dnia 31.5.2013 r.
C(2013) 3252 final*

Szanowna Pani Marszałek!

Komisja pragnie podziękować Sejmowi za jego uzasadnioną opinię na temat wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych na potrzeby ich wykorzystania na internetowym polu eksploatacji na rynku wewnętrznym (dokument COM(2012) 372 final) i przeprasza za opóźnienie w przesłaniu odpowiedzi.

Celem wniosku jest usprawnienie funkcjonowania organizacji zbiorowego zarządzania oraz ograniczenie rozdrobnienia unijnego jednolitego rynku internetowych usług muzycznych. Sejm wyraża zaniepokojenie faktem, że wniosek nie zapewnia osiągnięcia tych celów w sposób lepszy, niż ma to miejsce w przypadku państw członkowskich stosujących swoje przepisy krajowe i w związku z tym nie jest zgodny z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej.

Aby umieścić te obawy w szerszym kontekście Komisja potrzebuje więcej informacji.

Komisja przyjmuje do wiadomości wątpliwości Sejmu odnoszące się do tytułów I i II wniosku dotyczącego dyrektywy, a mianowicie, że cel, jakim jest poprawa zarządzania i przejrzystości w odniesieniu do organizacji zbiorowego zarządzania może być w równym stopniu osiągnięty na szczeblu krajowym przez niezależnie działające państwa członkowskie. Komisja jest świadoma faktu, że niektóre państwa członkowskie posiadają odpowiednie przepisy regulujące działalność organizacji zbiorowego zarządzania. Jednakże z przeprowadzonej przez Komisję analizy przepisów prawnych i analizy rynku wynika, że przepisy krajowe poszczególnych państw członkowskich znacznie się od siebie różnią i nie gwarantują jednolitego lub właściwego stosowania istotnych zasad zarządzania i przejrzystości w całej UE. Ilustracją tego są problemy, na które napotykają podmioty praw autorskich próbując korzystać z prawa do wyboru organizacji zbiorowego zarządzania tj. kiedy pragną powierzyć organizacji zbiorowego zarządzania jedynie niektóre prawa lub kategorie praw lub gdy chcą wycofać niektóre prawa lub kategorie praw z organizacji zbiorowego zarządzania. Podmioty praw autorskich

*Pani Ewa KOPACZ
Marszałek Sejmu
ul. Wiejska 4/6
PL – 00-902 WARSZAWA*

napotykają również na problemy próbując dokonać porównania skuteczności działania organizacji zbiorowego zarządzania w oparciu o zasadę porównywalnych danych finansowych. Ponadto Komisja spotkała się z przypadkami nieodpowiedniego administrowania zebranymi należnościami licencyjnymi. Są to jedynie przykłady problemów poruszanych w tytułach I i II wniosku. Ponadto w tej kwestii należy zauważyć, że na podstawie umów o wzajemnej reprezentacji zawartych przez organizacje zbiorowego zarządzania, wszystkie organizacje zbiorowego zarządzania w UE reprezentują na swoim własnym terytorium inne organizacje zbiorowego zarządzania i udzielają licencji na korzystanie z repertuaru zarządzanego przez te organizacje. Konieczne jest zatem ustanowienie minimalnych i jednolitych standardów w zakresie zarządzania i przejrzystości w całej UE, co zapewniłyby wymagany poziom zaufania między organizacjami zbiorowego zarządzania i odpowiednią ochronę podmiotów praw autorskich, których prawami zarządza się na podstawie takich umów o wzajemnej reprezentacji. Z tych względów działania na szczeblu UE są uzasadnione i zgodne z zasadą pomocniczości.

Sejm wskazuje również, że wniosek może ograniczać swobodę działalności gospodarczej, poprzez nałożenie nowych obowiązków, jak również ograniczać autonomię prywatną organizacji zbiorowego zarządzania poprzez wprowadzenie obowiązku zawierania umów. Komisja pragnie zapewnić Sejm, że zachowała należytą staranność proponując jedynie wprowadzenie takich obowiązków i zasad, które są konieczne i proporcjonalne do celów wniosku i które mogą być wypełniane przez organizacje zbiorowego zarządzania bez nakładania na nie nieproporcjonalnych obciążeń finansowych i administracyjnych. Ponadto, jeśli chodzi o obowiązek przyjmowania członków, należy zauważyć, że zgodnie z wnioskiem od organizacji zbiorowego zarządzania wymaga się określenia obiektywnych wymogów członkostwa i mogą one odrzucić wniosek o członkostwo, jeżeli nie zostaną one spełnione. Innymi słowy, organizacje zbiorowego zarządzania nie mogą dyskryminować podmiotów praw autorskich.

Sejm RP wyraża także zaniepokojenie faktem, że wniosek narzuca organizacjom zbiorowego zarządzania wewnętrzne struktury organizacyjne, które są oparte na strukturach typowych dla przedsiębiorstw, podczas gdy organizacje zbiorowego zarządzania mają często formę stowarzyszeń. Komisja, dla osiągnięcia celu usprawnienia zarządzania i zwiększenia przejrzystości w organizacjach zbiorowego zarządzania, zmierzała do zaproponowania przepisów zgodnych z wszelkimi możliwymi formami prawnymi (w praktyce organizacje zbiorowego zarządzania przybierają różne formy, takie jak stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, spółki partnerskie itp.) i wewnętrznymi strukturami organizacji zbiorowego zarządzania, nie narzucając jednego konkretnego rozwiązania. W tej kwestii Komisja stwierdziła, że niezależnie od formy prawnej, w jakiej działają organizacje zbiorowego zarządzania, mają one pewne wspólne cechy, takie jak organ gromadzący wszystkich członków i organ, w którym członkowie są reprezentowani i posiadają szczególne kompetencje. Te wspólne cechy (właściwe również dla stowarzyszeń, w tym podlegających prawu polskiemu) zostały uwzględnione przy redagowaniu tych przepisów proponowanej dyrektywy, które dotyczą struktury organizacyjnej organizacji zbiorowego zarządzania. Komisja jest przekonana, że proponowane przepisy są odpowiednio dostosowane do organizacji zbiorowego zarządzania, które działają jako stowarzyszenia i w żaden sposób nie poddają w wątpliwość takiej formy prawnej organizacji zbiorowego zarządzania.

Jeśli chodzi o obawy Sejmu dotyczące możliwości zlecania na zewnątrz niektórych funkcji organizacji zbiorowego zarządzania, co rzekomo prowadzić może do obniżenia

standardu ochrony praw autorskich, Komisja zauważa, że przepis umożliwiający zlecenie na zewnątrz usług związanych z przyznawaniem licencji wieloterytorialnych stanowi wyrażenie, że tego rodzaju zlecenie usług na zewnątrz nie ma wpływu na odpowiedzialność organizacji zbiorowego zarządzania, co wyklucza obniżenie standardów ochrony praw autorskich. Proponowany przepis uznano za niezbędny, gdyż pozwoliłby organizacjom zbiorowego zarządzania na korzystanie z zewnętrznej wiedzy specjalistycznej — często potrzebnej w technicznie trudniejszych obszarach, takich jak udzielanie licencji wieloterytorialnych na wykorzystanie utworów muzycznych na internetowym polu eksploatacji — w przypadkach, kiedy jest to najbardziej pożądane. Leżałoby to w interesie podmiotów praw autorskich oraz — zgodnie z zasadami zarządzania i przejrzystości dyrektywy, której dotyczy wniosek — pozostawałoby pod ich ostatecznym nadzorem.

Zdaniem Sejmu wniosek nie spełnia kryteriów zasady pomocniczości w odniesieniu do tytułu III wniosku dotyczącego udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw autorskich do utworów muzycznych na potrzeby ich wykorzystania na internetowym polu eksploatacji. W odniesieniu do tej kwestii Komisja pragnie podkreślić, że udzielanie licencji wieloterytorialnych dotyczących praw autorskich jest z definicji sytuacją transgraniczną wymagającą zharmonizowanego podejścia na poziomie europejskim. Dzieje się tak ze względu na wzajemne zależności pomiędzy organizacjami zbiorowego zarządzania zaangażowanymi w udzielanie tego rodzaju licencji. Organizacje zbiorowego zarządzania bardzo często posiadają jedynie część praw, w przypadku gdy tekst lub muzyka mają kilku współautorów — udziały te zatem muszą być odpowiednio określone do celów fakturowania użytkowników i wypłacania podmiotom praw autorskich należnych kwot. Z uwagi na fakt, że niektóre podmioty praw autorskich (głównie wydawcy) wycofały swoje prawa z sieci organizacji zbiorowego zarządzania, wszystkie organizacje udzielające licencji wieloterytorialnych muszą wprowadzić odpowiednie dostosowania w celu zapewnienia, że użytkownicy nie będą płacili dwa razy za te same prawa do tego samego repertuaru na tym samym obszarze. Aby odpowiedzieć na te wyzwania i wesprzeć rozwój jednolitego rynku cyfrowego, w odniesieniu do organizacji zbiorowego zarządzania udzielających licencji wieloterytorialnych zostałby wprowadzony wymóg posiadania odpowiednich możliwości technicznych wymienionych w tytule III dyrektywy, której dotyczy wniosek, oraz przestrzegania tych samych zasad. Poszczególne państwa członkowskie nie są w stanie sprostać tym wyzwaniom, o ile równocześnie nie przyjmą identycznych przepisów. W związku z powyższym Komisja jest zdania, że przepisy tytułu III dyrektywy, której dotyczy wniosek, są również zgodne z zasadą pomocniczości.

Komisja ma nadzieję, że powyższe wyjaśnienia rozwieją obawy wyrażone przez Sejm i oczekuje kontynuacji dialogu politycznego w przyszłości.

Z poważaniem



Maroš Šefčovič
Wiceprzewodniczący